

Spoločné stanovisko Lucie Berdisovej a Andreja Majerníka

k zverejnenému listu Dany Jelinkovej Dudzíkovej

Dňa 26. 10. 2023 bol na stránke www.pravnelisty.sk zverejnený list členky súdnej rady Dany Jelinkovej Dudzíkovej zaslaný vláde Slovenskej republiky na oboznámenie sa s okolnosťami, ktoré sprevádzali voľbu kandidátov na sudcov na ESĽP na pôde Súdnej rady SR.

Členka Súdnej rady Slovenskej republiky dala do pozornosti skutočnosti uvedené v liste predsedovi vlády Slovenskej republiky a celej verejnosti z dôvodu „*transparentnosti a rozhodovania pri úplnosti informácií*“. Zároveň podčiarkla, že „*na základe právnej normy pripúšťajúcej rôzny výklad a polemiky o platnosti hlasovacieho lístka sa stal víťazom opakovanej voľby Marián Giba, ktorého navrhovateľmi do volieb boli Ján Mazák, Ján Gandžala a Andrej Majerník.*“ V liste sa však kolegyňa dopustila viacerých skresľujúcich tvrdení. Celkovo by jej list mohol byť interpretovaný ako spochybnenie legality voľby jedného z kandidátov na funkciu sudcu ESĽP zo strany člena súdnej rady, na čo vzhľadom na skutočný priebeh voľby musíme reagovať.

Na úvod si dovoľíme uviesť, že podľa nášho názoru Súdna rada Slovenskej republiky a každý z jej členov pristúpili k vypočutiu a následnej voľbe kandidátov na sudcov na ESĽP s veľkou zodpovednosťou a s úprimnou snahou zvoliť tých najlepších kandidátov. Iste, tak ako pri každej ľudskej činnosti, o to viac pri aplikácii práva, aj v činnosti súdnej rady sa môže vyskytnúť spor alebo pochybenie. Dôležité je, aby takýto spor bol vyriešený alebo pochybenie bolo napravené zákonne súladným spôsobom. A to sa v prípade voľby kandidátov na funkciu sudcov ESĽP aj stalo. Záver v podstate neformálnej diskusie členov súdnej rady o potrebe opakovanej alebo naopak novej voľby počas prvého dňa zasadnutia, keď ešte súdna rada nemala informáciu o svojej predošlej výkladovej praxi, sa premietol do oznámenia predsedu o novej voľbe a do tlačovej správy. Na druhý deň to však bolo napravené uznesením, ktoré rozhodovaciu prax bralo do úvahy. Spor o platnosť hlasovacieho lístka bol vyriešený právnymi predpismi predpokladaným spôsobom, a to hlasovaním volebnej komisie.

Voľba všetkých kandidátov vrátane kandidáta Mariána Gibu tak prebehla zákonným spôsobom a úplne transparentne.

Vysvetlíme ešte podrobnejšie.

Nie je totiž pravdou, ako konštatuje Dana Jelinková Dudzíková, že na „*druhý zasadací deň na návrh Andreja Majerníka došlo k zmene právneho výkladu ustanovenia zákona pripúšťajúceho rôzny výklad*“. Súdna rada v prvý rokovací deň neurobila žiadny výklad zákona a ani neprijala v tomto smere žiadne uznesenie. Po oznámení výsledku volieb, v ktorých uspeli kandidáti Zuzana Vikarská a Radoslav Procházka a ďalší kandidáti nezískali potrebný počet hlasov, predseda súdnej rady najprv avizoval opakovanú voľbu a po prerušení rokovania súdnej rady oznámil, že sa musí vykonať nová voľba. Išlo o unáhlený záver, ktorého sa predseda dopustil možno aj preto, lebo takýto názor prezentovali viacerí členovia súdnej rady (vrátane spoluautorky tohto textu) a nik (v tom momente ani spoluautor textu) voči tomu nenamietal. V závere prvého rokovacieho dňa po kontrole právneho základu opakovanej a novej voľby zo zákonných ustanovení, nie z rokovacieho poriadku, však napokon spoluautor tohto textu, Andrej Majerník, predniesol stanovisko o tom, že sa má vykonať opakovaná voľba (viď zápisnica a zvukový záznam). V tom čase k rovnakému záveru dospeli viacerí členovia súdnej rady vrátane predsedu. Spoluautorka tohto textu, Lucia Berdisová, po skončení zasadnutia avizovala, že si overí výkladovú prax súdnej rady z minulosti, ak nastala obdobná situácia.

V druhý rokovací deň aj v kontexte výkladovej praxe z minulosti, ktorá ale sama nebola úplne jednoznačná, sa ukázalo potrebné na ustálenie výkladu zákona a rokovacieho poriadku prijať uznesenie súdnej rady. Základný návrh uznesenia bol vytvorený spoluautorkou tohto textu, predložený predsedom súdnej rady a schválený uznesením pod č. 336/2023. V jeho zmysle „(...) *súdna rada prihliadajúc na svoju predchádzajúcu prax vykoná v prípade, ak sú zvolení iba dvaja kandidáti vo voľbe troch kandidátov na sudcov Európskeho súdu pre ľudské práva, opakovanú voľbu. V opakovanej voľbe volí medzi dvoma uchádzačmi, ktorí získali vo voľbe tretí a štvrtý najvyšší počet hlasov.*“ Za toto uznesenie hlasovali všetci členovia súdnej rady s výnimkou Aleny Svetlovskej. Tá nehlasovala preto, aby vytvorila rovnaké podmienky celého procesu voľby, keďže sa nezúčastnila prvého rokovacieho dňa. Za uznesenie hlasovala a tak sa s ním stotožnila, aj Dana Jelinková Dudzíková.

Súdna rada následne postupovala podľa jasného pravidla a v súlade s ním vykonala opakovanú voľbu v tom istom zložení ako v prvý rokovací deň. Pred ňou dala obom kandidátom možnosť vyjadriť sa k procesu opakovanej voľby. Ani jeden z nich nevzniesol voči takémuto postupu výhradu. Naopak, Marián Giba uviedol, že rešpektuje postup súdnej rady s tým, že sa mu to javí ako najlepšie z možných riešení. Ondrej Laciak ocenil takýto prístup a považoval ho za súladný s čl. 30 ods. 4 ústavy (viď zápisnica a zvukový záznam).

Pokiaľ ide o druhú výhradu ohľadom označenia hlasovacieho lístka, treba uviesť, že posledné slovo pri hodnotení jeho platnosti má volebná komisia. Tá rozhodla, že hlas je platný. Možno dodať, že pri hodnotení prejavu vôle uvedenom na hlasovacom lístku v situácii, keď išlo o verejnú voľbu a Ján Gandžala bol sám navrhovateľom Mariána Gibu, pričom sa netajil tým, že za neho hlasoval (s jeho súhlasom uvádzame, že možnosť „Hlasujem za“ pri kandidátovi Mariánovi Gibovi zakrúžkoval a možnosť „Zdržiavam sa“ pri kandidátovi Ondrejovi Laciakovi podčiarkol), nie je rozumné postupovať s prepiatym formalizmom, ktorému by, použijúc slová českého ústavného súdu, chýbali atribúty rozumného a zmysluplného výkladu práva (II. ÚS 107/02).

Nakoniec, pokiaľ ide o tretiu výhradu, Dana Jelinková Dudzíková ani netvrdí, že vstup predsedu súdnej rady a podpredsedu súdnej rady do kancelárie predsedu súdnej rady, v ktorej prebiehalo zasadnutie volebnej komisie (popisované „ako narušenie procesu zasadnutia“), nejako ovplyvnilo rozhodnutie volebnej komisie. Možno by ale bolo v prospech veci, ak by stanovisko k tvrdeniam v liste Dany Jelinkovej Dudzíkovej k okolnostiam „narušenia procesu zasadnutia“ poskytli aj predseda súdnej rady, podpredseda súdnej rady a ostatní členovia volebnej komisie.